

11.3.2011

OZNÁMENIE POSLANCOM

(29/2011)

Vec: Odôvodnené stanovisko parlamentu Švédskeho kráľovstva (Riksdag) k návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o vytvorení spoločnej organizácie poľnohospodárskych trhov a o osobitných ustanoveniach pre určité poľnohospodárske výrobky (nariadenie o jednotnej spoločnej organizácii trhov) (KOM(2010)0799 – C7-0008/2011 – 2010/0385(COD))

Podľa článku 6 protokolu č. 2 o uplatňovaní zásad subsidiarity a proporcionality môžu národné parlamenty do ôsmich týždňov od doručenia návrhu legislatívneho aktu poslať predsedom Európskeho parlamentu, Rady a Komisie odôvodnené stanovisko s uvedením dôvodov, pre ktoré sú presvedčené, že daný návrh nie je v súlade so zásadou subsidiarity.

Podľa rokovacieho poriadku Európskeho parlamentu je Výbor pre právne veci zodpovedný za dodržiavanie zásady subsidiarity.

V prílohe sa nachádza odôvodnené stanovisko parlamentu Švédskeho kráľovstva (Riksdag) k uvedenému návrhu.

PRÍLOHA 2**Odôvodnené stanovisko švédskeho Riksdagu**

Riksdag posúdil uplatnenie zásady subsidiarity v návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o vytvorení spoločnej organizácie poľnohospodárskych trhov a o osobitných ustanoveniach pre určité poľnohospodárske výrobky (nariadenie o jednotnej spoločnej organizácii trhov) KOM(2010)0799 v konečnom znení, ktorý predložila Komisia. Výbor pre životné prostredie a poľnohospodárstvo uvádza svoje závery vo vyhlásení 2010/11: MJU21 okrem iného o rozdeľovaní potravín najodkázanejším osobám v Únii – jednotná spoločná organizácia trhov. Riksdag zastáva názor, že súčasný návrh je do určitej miery v rozpore so zásadou subsidiarity.

Na úvod by Riksdag Komisii rád pripomenul svoje predchádzajúce stanovisko k návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa menia a dopĺňajú nariadenia Rady (ES) č. 1290/2005 a (ES) č. 1234/2007, pokiaľ ide o rozdeľovanie potravín najodkázanejším osobám v Únii (KOM(2010)0486 v konečnom znení), ktoré sa uvádza vo vyhlásení Výboru pre životné prostredie a poľnohospodárstvo 2010/11: MJU7 o rozdeľovaní potravín najodkázanejším osobám v Únii. Riksdag zastával názor, že návrh je v rozpore so zásadou subsidiarity. Výbor konštatuje, že súčasný návrh zahŕňa predchádzajúci návrh Komisie. Články 17 až 19 v podstate zodpovedajú predchádzajúcim návrhom na zmenu a doplnenie nariadení Rady (ES) č. 1290/2005 a (ES) č. 1234/2007, pokiaľ ide o rozdeľovanie potravín najodkázanejším osobám v Únii (KOM(2010)0486 v konečnom znení).

V dokumente je mnoho nejasností. Nie je úplne zrejmé, ktoré zmeny sa vykonali vo vzťahu k platnému nariadeniu. Analýza návrhu zo strany Komisie má v súvislosti so zásadou subsidiarity značné nedostatky. Komisia v odôvodnení 24 uvádza:

„Medzi ciele spoločnej poľnohospodárskej politiky (SPP), ktoré sú vymedzené v článku 39 ods. 1 zmluvy, patrí stabilizácia trhov, ako aj zabezpečenie dodávok spotrebiteľom za primerané ceny. V priebehu rokov schéma distribúcie potravín úspešne podporovala dosiahnutie obidvoch cieľov. Schéma by mala naďalej zaručovať ciele SPP a pomáhať pri dosahovaní cieľov kohézie. Postupné reformy SPP však viedli k postupnému znižovaniu intervenčných zásob, ako aj k obmedzeniu škály dostupných výrobkov. Nákupy na trhu by preto mali byť aj stálym zdrojom dodávok pre schému.“

Riksdag spochybňuje výklad Komisie, že nákupy na trhu ako zdroj na rozdeľovanie potravín najodkázanejším osobám možno vnímať ako prostriedok na stabilizáciu trhu a zabezpečenie dodávok spotrebiteľom za primerané ceny v súlade s článkom 39 ods. 1 zmluvy, ako uvádza Komisia v návrhu.

Podľa názoru Riksdagu zo súčasného návrhu Komisie vyplýva, že cieľ spoločnej poľnohospodárskej politiky sa zjavne rozšíril a zahŕňa opatrenia v oblasti sociálnej politiky, ktoré budú financované prostredníctvom rozpočtových prostriedkov vyčlenených na poľnohospodársku politiku. Riksdag preto zaujíma k návrhu Komisie veľmi kritický postoj. Riksdag by teda rád zdôraznil a zopakoval postoje, ktoré už boli uvedené vo vyhlásení týkajúcom sa rovnakej otázky.

Riksdag opätovne pripomína, že Únia môže v súlade s článkom 5 Zmluvy o Európskej únii konať len v medziach právomocí, ktoré na ňu preniesli členské štáty v zmluvách na dosiahnutie cieľov v nich vymedzených. Právomoci, ktoré na Úniu neboli v zmluvách

prenesené, zostávajú právomocami členských štátov. Treba mať tiež na pamäti, že Súdny dvor pri viacerých príležitostiach konštatoval, že voľba právneho základu opatrenia Spoločenstva musí byť založená na objektívnych prvkoch, ktoré sa môžu súdne preskúmať. Medzi tieto prvky patrí cieľ a obsah opatrenia.

Pokiaľ ide o návrh o rozdeľovaní potravín najodkázanejším osobám v Únii, Riksdag konštatuje, že jeho cieľom je zmena programu na využívanie intervenčných zásob, ktorý sa zaviedol pred vyše 20 rokmi. Program sa uvádza v článku 27 nariadenia o spoločnej organizácii poľnohospodárskych trhov (nariadenie (ES) č. 1234/2007) pod nadpisom Predaj z intervencie. Dôvod zavedenia programu sa uvádza v odôvodnení 18 uvedeného nariadenia, v ktorom sa stanovuje, že: „Spoločenstvo má vďaka svojim intervenčným zásobám rôznych poľnohospodárskych výrobkov možnosť významne prispieť k zlepšeniu situácie svojich najchudobnejších občanov. V záujme Spoločenstva je trvalo využívať tento potenciál, kým sa zavedením primeraných opatrení tieto zásoby neznižia na bežnú úroveň.“

Riksdag rovnako ako Komisia konštatuje, že zásoby sa drasticky znížili v dôsledku rozsiahlej reformy spoločnej poľnohospodárskej politiky v posledných rokoch, a preto, že hlavným cieľom už nie je zvýšenie produktivity, ale dosiahnutie väčšej udržateľnosti poľnohospodárstva z dlhodobého hľadiska. Komisia preto navrhuje, aby sa zaviedol nový systém pre rozdeľovanie potravín najodkázanejším osobám, a to systém, ktorý nie je závislý od existencie vhodných intervenčných zásob.

Riksdag sa domnieva, že zmeny a doplnenia, ktoré navrhla Komisia, zmenili cieľ opatrenia, ktorého sa návrh týka, t. j. rozdeľovania potravín najodkázanejším osobám v Únii. Predtým išlo o spôsob využívania intervenčných zásob, teraz je cieľom vytvoriť program na dodávanie výživných potravín najodkázanejším osobám v Únii. Riksdag konštatuje, že opatrenie sa týmto zmenilo a nepatrí už do oblasti poľnohospodárskej politiky, ale do oblasti sociálnej politiky. Domnieva sa preto, že právny základ návrhu nie je správny, keďže ani cieľ, ani obsah navrhovaného právneho aktu nemožno zahrnúť do cieľov spoločnej poľnohospodárskej politiky. Opatrenie, ktorého samotný hlavný cieľ – poskytovať potraviny najodkázanejším osobám – je najmä cieľom v oblasti sociálnej politiky, možno chápať ako opatrenie, ktoré patrí medzi ciele Únie. Riksdag, rovnako ako právny servis Rady, teda konštatuje, že Komisia, mohla za právny základ zvoliť článok 352 Zmluvy o fungovaní Európskej únie. Riksdag chce ešte pripomenúť, že v článku 352 sa stanovuje:

„Ak sa preukáže, že v rámci politik vymezených v zmluvách je na dosiahnutie niektorého z cieľov uvedených v zmluvách nevyhnutná činnosť Únie a zmluvy na to neposkytujú potrebné právomoci, prijme Rada jednomyseľne na návrh Komisie a po udelení súhlasu Európskeho parlamentu vhodné ustanovenia.“

Riksdag sa domnieva, že navrhnuté opatrenia nemožno v nijakom prípade chápať ako nevyhnutné na dosiahnutie niektorého z cieľov uvedených v zmluve. Riksdag naopak zastáva názor, že navrhované opatrenia sú v rozpore so zásadou subsidiarity, a preto chýba základ pre prijatie predpisov na úrovni Únie o rozdeľovaní potravín najodkázanejším osobám v Únii.

Zo zmlúv vyplýva, že sociálna politika patrí v prvom rade do zodpovednosti členských štátov. Týka sa to predovšetkým prípadov, keď ide o osoby, ktoré možno považovať za najodkázanejšie v Únii. Podľa článku 4 Zmluvy o Európskej únii sa spoločné právomoci Únie a členských štátov uplatňujú v oblasti sociálnej politiky, pokiaľ ide o aspekty vymedzené v zmluve. Riksdag konštatuje, že tieto aspekty sa vzťahujú najmä na voľný pohyb pracovníkov. Každý členský štát má určitú zodpovednosť v boji proti chudobe a sociálnemu

vylúčení, ako aj za podporu najodkázanejších osôb. Je to zodpovednosť, ktorá sa veľakrát delí medzi orgány na regionálnej a miestnej úrovni. Podľa zásady subsidiarity koná Únia v oblastiach, ktoré nepatria do jej výlučnej právomoci, len v takom rozsahu a vtedy, ak ciele zamýšľané touto činnosťou nemôžu členské štáty uspokojivo dosiahnuť na ústrednej úrovni alebo na regionálnej a miestnej úrovni, ale z dôvodov rozsahu alebo účinkov navrhovanej činnosti ich možno lepšie dosiahnuť na úrovni Únie. Riksdag nevidí nijaké dôvody, pre ktoré by sa zamýšľané ciele uvedené v súčasnom návrhu lepšie dosiahli na úrovni Únie.

Riksdag v dôsledku toho konštatuje, že jediným dôvodom zavedenia potravinovej pomoci pred 20 rokmi bola skutočnosť, že v tom čase boli k dispozícii intervenčné zásoby, ktoré sa mali čo najlepšie využiť. V súčasnosti však dôvod chýba, pretože intervenčné zásoby sú takmer prázdne. Ani cieľ, ani obsah navrhovaného právneho aktu nemožno zahrnúť do cieľov spoločnej poľnohospodárskej politiky. Právny základ návrhu teda nie je správny.

V dokumente je ešte viacero nejasností. Nie je zrejmé, aké zmeny sa vykonali vo vzťahu k platnému nariadeniu. Analýza návrhu zo strany Komisie má v súvislosti so zásadou subsidiarity značné nedostatky. Podľa názoru Riksdagu z návrhu Komisie vyplýva, že ciele spoločnej poľnohospodárskej politiky sa zjavne rozšírili a zahŕňajú opatrenia v oblasti sociálnej politiky, ktoré sú financované z rozpočtových prostriedkov vyčlenených pre poľnohospodársku politiku.

Riksdag je teda presvedčený, že časť návrhu týkajúca sa rozdeľovania potravín najodkázanejším osobám v Únii je v rozpore so zásadou subsidiarity. Členské štáty môžu ciele zamýšľané touto činnosťou uspokojivo dosiahnuť na ústrednej úrovni alebo na regionálnej a miestnej úrovni. Na druhej strane Riksdag nemá výhrady, pokiaľ ide o zásadu subsidiarity, proti ostatným častiam návrhu Komisie, ktoré sa týkajú prispôsobenia sa novým rozhodovacím postupom v súlade s Lisabonskou zmluvou.

Tlač: Eländers, Vällingby 2011